

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 130/15
Luxemburg, 29 octombrie 2015

Hotărârea în cauza C-8/14
BBVA S.A./Pedro Peñalva López și alții

Termenul de opoziție pentru contestarea executărilor ipotecare care se aflau în curs de desfășurare la momentul punerii în aplicare a unei hotărâri a Curții în Spania este contrară dreptului Uniunii

În aceste cazuri, pentru a formula opoziție la executarea silită, părțile interesate dispuneau de un termen de decădere de o lună care începea să curgă de la data publicării în jurnalul oficial spaniol a noii legi de modificare adoptate ca urmare a hotărârii respective

Potrivit unei directive a Uniunii¹, statele membre trebuie să garanteze că clauzele abuzive utilizate într-un contract încheiat între un consumator și un vânzător sau un furnizor nu creează obligații pentru consumator, contractul trebuind să continue să angajeze părțile prin aceste clauze, în cazul în care poate continua să existe fără clauzele abuzive. Tot potrivit directivei, statele membre se asigură că există mijloace adecvate și eficiente pentru a preveni utilizarea în continuare a clauzelor abuzive în contractele încheiate între consumatori și vânzatori sau furnizori.

Ca urmare a pronunțării în anul 2013 a Hotărârii Aziz², legea spaniolă a modificat printre altele procedura de executare a bunurilor ipotecate. Astfel, pentru procedurile inițiate după intrarea în vigoare a legii, opoziția formulată de debitor, întemeiată pe caracterul abuziv al unei clauze contractuale și formulată într-un termen ordinar de 10 zile de la data notificării actului prin care se dispune executarea ipotecară permite în prezent suspendarea procedurii de executare până la soluționarea opoziției. O dispoziție tranzitorie a acestei legi urmărește să țină seama de procedurile de executare în curs de desfășurare la data intrării în vigoare a legii, și anume procedurile în cadrul cărora termenul de opoziție de 10 zile începuse deja să curgă sau expirase. În aceste cazuri, pentru a formula opoziție la executarea silită, părțile interesate dispuneau de un termen de decădere de o lună care începea să curgă din ziua următoare celei a publicării legii în jurnalul oficial spaniol.

Un litigiu a intervenit între banca spaniolă BBVA (fostă Unnim Banc) și trei consumatori care au formulat opoziție împotriva executării ipotecare inițiate înainte de intrarea în vigoare a legii spaniole. Acești consumatori invocă în fața Juzgado de Primera Instancia n° 4 de Martorell (Tribunalul de Primă Instanță nr. 4 din Martorell, Spania) faptul că termenul de decădere de o lună este contrar directivei. Ei susțin că termenul este insuficient pentru instanțele chemate să controleze din oficiu conținutul contractelor de împrumut sau de credit însoțite de o garanție ipotecară în curs de executare și a *fortiori* pentru consumatorii chemați să invoce eventualul caracter abuziv al clauzelor care figurează în aceste contracte. Pe de altă parte, consumatorii afirmă că în măsura în care termenul de decădere de o lună începea să curgă de la data publicării legii în jurnalul oficial spaniol, iar nu printr-o notificare individualizată, accesul consumatorilor la justiție devenea foarte dificil, chiar dacă aceștia beneficiau de asistență judiciară. Instanța națională solicită Curții de Justiție să stabilească dacă directiva se opune termenului de o lună prevăzut de legea spaniolă.

¹ Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

² Hotărârea Curții din 14 martie 2013, Aziz, [C-415/11](#). A se vedea de asemenea comunicatul de presă [nr. 30/13](#). În hotărârea respectivă, Curtea a constatat că reglementarea spaniolă în materia executării ipotecare era contrară dreptului Uniunii. Astfel, existența unei clauze abuzive în contractul de împrumut ipotecar nu figura printre motivele pentru care un debitor putea să se opună procedurii de executare a unei ipoteci. Existența unei asemenea clauze nu putea fi invocată decât în cadrul unei alte proceduri care nu avea drept efect suspendarea procedurii de executare ipotecară.

Prin hotărârea pronunțată în această zi, Curtea declară că **directiva se opune dispoziției tranzitorii spaniole.**

Curtea evidențiază mai întâi faptul că un termen de decădere de o lună pentru formularea unei opoziții este considerat, în principiu, ca fiind suficient din punct de vedere material pentru a pregăti și a formula o cale de atac efectivă și se dovedește astfel a fi rezonabil și proporțional în raport cu drepturile și cu interesele în cauză. Durata unui asemenea termen nu aduce, așadar, atingere principiului efectivității.

Cu toate acestea, Curtea subliniază că mijlocul ales de legiuitor pentru declanșarea curgerii termenului – și anume publicarea legii în jurnalul oficial spaniol – încalcă principiul efectivității. Astfel, la data inițierii procedurii de executare îndreptate împotriva lor, **consumatorii au fost informați, printr-o notificare individuală care le-a fost adresată personal, cu privire la dreptul lor de a formula opoziție în termen de 10 zile de la data acestei notificări.** Potrivit Curții, **consumatorii nu puteau în mod rezonabil să se aștepte să beneficieze de o nouă posibilitate de a formula opoziție în măsura în care nu fuseseră informați cu privire la aceasta pe aceeași cale procedurală precum cea prin intermediul căreia au primit informația inițială.** Prevăzând că termenul de decădere începe să curgă **fără ca consumatorii vizați să fie informați personal** cu privire la posibilitatea de a invoca un nou motiv de opoziție în cadrul unei proceduri de executare inițiate deja înainte de intrarea în vigoare a legii noi, dispoziția tranzitorie în cauză nu este de natură să garanteze beneficiul deplin al acestui termen, nici, în consecință, exercitarea efectivă a noului drept recunoscut prin modificarea legislativă spaniolă. **Curtea arată că, ținând seama de desfășurarea, de particularitatea și de complexitatea procedurii, precum și de legislația aplicabilă, există un risc semnificativ ca termenul să expire fără ca consumatorii vizați să își poată valorifica în mod efectiv și util drepturile pe cale jurisdicțională, în special din cauza faptului că nu cunosc sau nu percep, în realitate, întinderea exactă a acestor drepturi.**

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106